

Sygn. akt II Cz 356/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski

Sędzia Sądu Okręgowego Tomasz Lebowa

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2013 roku w Lublinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. A.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę kwoty 3200 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 29 marca 2012 roku do dnia zapłaty

na skutek zażalenia biegłego S. G. na postanowienie Sądu Rejonowego w Puławach – VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Rykach z dnia 10 stycznia 2013 roku, sygn. akt VI C 46/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 356/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy w Puławach postanowił:

I. ustalić należność biegłego sądowego z zakresu ortopedii S. G. za sporządzenie opinii na kwotę 240,24 zł i nakazać wypłacić tę kwotę z zaliczki wpłaconej przez powoda (100 zł) oraz z sum budżetowych Sądu Rejonowego w Rykach;

II. oddalić w pozostałym zakresie wnioski biegłego o przyznanie wynagrodzenia (k. 104).

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji wskazał przepisy art. 288 k.p.c. oraz art. 89, art. 90 i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (k. 104).

Sąd wskazał, że oddalił powyżej kwoty 240,24 zł wnioski biegłego o przyznanie wynagrodzenia „z uwagi na zmianę kwoty bazowej, gdyż biegły uwzględnił ją w wyższej wysokości niż obecnie obowiązująca”.

*

Na postanowienie z dnia 10 stycznia 2013 roku zażalenie złożył biegły, wnosząc o zmianę postanowienia i przyznanie mu wynagrodzenia w kwocie 360,24 zł (k. 109).

*

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Na wstępie należy wskazać, że w zażaleniu biegły wnosi o przyznanie mu wynagrodzenia w kwocie 360,24 zł, a więc przewyższającej kwotę wynikającą ze złożonego przez biegłego rachunku, co już przesądza o oczywistej bezzasadności zażalenia w tej części, w której biegły domaga się przyznania wynagrodzenia wyższego niż 254,80 zł.

Zażalenie jest również bezzasadne w pozostałej części.

Wprawdzie uzasadnienie postanowienia z dnia 10 stycznia 2013 roku zostało sporządzone z naruszeniem przepisów art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c., gdyż w ogóle nie spełnia kryteriów uzasadnienia postanowienia sądowego, jednak stan faktyczny stanowiący podstawę wydania postanowienia z dnia 10 stycznia 2013 roku nie jest na tyle skomplikowany, aby nie możliwe było rozpoznanie istoty sprawy przez Sąd Okręgowy, tym bardziej, że postanowienie z dnia 10 stycznia 2013 roku zostało zaskarżone częściowo, a ponadto nie może być zmienione, ani też uchylone na niekorzyść biegłego wnoszącego zażalenie.

Z przepisu art. 386 § 4 k.p.c. wynika, że sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania między innymi w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy.

Przepis art. 386 § 4 k.p.c. ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu zażaleniowym (art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.). Wynika z niego, że w razie nierozpoznania istoty sprawy możliwe jest uchylenie zaskarżonego postanowienia, jednak nie ma takiego obowiązku i sąd drugiej instancji może samodzielnie rozpoznać istotę sprawy.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że uzasadnienie orzeczenia Sądu pierwszej instancji nie zawiera dostatecznego wyjaśnienia podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. W uzasadnieniu tym Sąd Rejonowy ograniczył się jedynie do przytoczenia niektórych, z mających w niniejszej sprawie zastosowanie, przepisów prawa oraz stwierdził, że wynikające ze złożonego przez biegłego sądowego rachunku wynagrodzenie nie jest wygórowane i jest zgodne z aktualnie obowiązującymi stawkami.

W rozpoznawanej sprawie biegły przeznaczył 8 godzin na czynności związane ze sporządzeniem opinii i jej dostarczeniem do Sądu Rejonowego. Tego ustalenia Sąd pierwszej instancji nie zakwestionował i przyjął je za podstawę ustalenia wynagrodzenia biegłego.

Z faktu, że Sąd przyznał wynagrodzenie w kwocie 240,24 zł, wynika zatem, iż prawdopodobnie Sąd Rejonowy określił stawkę za godzinę pracy na poziomie 30,03 zł (= 240,24 zł : 8).

Sąd Rejonowy nie wyjaśnił w ogóle, jaka jest podstawa prawna takiej stawki i dlaczego w związku z tym „wynagrodzenie nie jest wygórowane i jest zgodne z aktualnie obowiązującymi stawkami”.

Należy również zaznaczyć, że Sąd pierwszej instancji nie dokonał także oceny przedstawionego przez biegłego rachunku pod kątem jego prawidłowości i rzetelności, w zakresie, w jakim biegły przedstawił w nim czas przeznaczony na przeprowadzenie poszczególnych czynności.

Poczynając od dnia 5 listopada 2012 roku przepis art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 90 z 2010 roku, poz. 594 – tekst jednolity ze zmianami) stanowi, że biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii.

Natomiast przepis art. 89 ust. 2 tej ustawy stanowi, że wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 – na podstawie złożonego rachunku.

Przepis art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku stanowi, że wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

Sam przepis art. 89 ust. 3 ustawy nie określa stawek wynagrodzenia za godzinę pracy, ani też taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami.

Przepis art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku, który wszedł w życie w dniu 5 listopada 2012 roku, zawiera upoważnienie do określenia przez Ministra Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, stawek wynagrodzenia biegłych za wykonaną pracę oraz taryf zryczałtowanych, o których mowa w ust. 3, a także reguluje warunki tego określenia.

Na podstawie art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku wydane zostało przez Ministra Sprawiedliwości w dniu 24 kwietnia 2013 roku rozporządzenie w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2014 roku, poz. 518).

Rozporządzenie z dnia 24 kwietnia 2013 roku weszło w życie z dniem 6 maja 2013 roku (§ 9). Rozporządzenie to nie ma mocy wstecznej, a więc nie ma również zastosowania w rozpoznawanej sprawie.

W rozpoznawanej sprawie ma natomiast zastosowanie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254 ze zm.).

Przepis art. 10 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1101) stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 3 i art. 16 dekretu, o którym mowa w art. 11, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 618f § 5 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 89 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 9, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z art. 10 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 roku wynika zatem, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym zachowało moc do dnia 5 maja 2013 roku.

Rozporządzenie to stanowiło zatem także podstawę prawną postanowienia z dnia 10 stycznia 2013 roku.

W rozpoznanej sprawie wynagrodzenie biegłego obliczone zostało według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy, co wynika z art. 89 ust. 3 zd. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku oraz z przepisów § 2-3, 5-6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym.

W sprawie nie został natomiast zastosowany przez Sąd Rejonowy przepis § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 roku.

Przepis § 4 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 roku stanowi, że:

1. Wynagrodzenie biegłych z zakresu medycyny za wykonaną pracę określa się według taryfy stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia, a wynagrodzenia biegłych z zakresu geodezji i kartografii – według taryfy stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Jeżeli rodzaj wykonanej przez biegłego pracy nie jest wymieniony w taryfie, przy określaniu wynagrodzenia stosuje się stawkę ustaloną w taryfie za pracę podobną do wykonanej przez biegłego.

3. W razie niemożności określenia wynagrodzenia biegłego według taryfy wymienionej w ust. 1 stosuje się stawkę wynagrodzenia za godzinę pracy.

Z rachunku przedstawionego przez biegłego, jak i z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, można wyprowadzić wniosek, że w rozpoznawanej sprawie biegły określił wysokość żądanego wynagrodzenia na podstawie § 4 ust. 3 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 roku w związku z § 2 ust. 2 tego rozporządzenia.

Przepis § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 roku stanowi, że jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej, wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę wynosi za godzinę pracy od 1,2 % do 1,7 % podstawy obliczania.

W związku z tym, że w dniu 5 listopada 2012 roku wszedł w życie przepis art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu określonym przez art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz o zmianie niektórych innych ustaw, to właśnie przepis art. 89 ust. 3 zd. 2 ustawy we wskazanym brzmieniu będzie miał zastosowanie w rozpoznawanej sprawie do określenia podstawy obliczenia wynagrodzenia za godzinę pracy.

Przepis art. 89 ust. 3 zd. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku stanowi, że podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

Z przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2) lit.a) ustawy z dnia 2 marca 2012 roku – ustawy budżetowej na rok 2012 wynika, że kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosi w 2012 roku 1766,46 zł.

Ułamek tej właśnie kwoty stanowi podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy (§ 2 ust. 1a rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 roku).

Z postanowienia z dnia 10 stycznia 2013 roku wynika, że stawka wynagrodzenia za godzinę pracy wyniosła w rozpoznawanej sprawie 1,7 % podstawy obliczania, a więc 30,03 zł.

Wynagrodzenie za 8 godzin pracy wynosi zatem 240,24 zł ($30,03 \text{ zł/h} \cdot 8\text{h}$).

Nie jest zatem uzasadnione zażalenie biegłego. Co więcej, z treści uzasadnienia biegłego wynika, że nie kwestionuje on ostatecznie wysokości stawki wynagrodzenia za godzinę pracy.

Tylko ubocznie należy wskazać, że określenie w rozpoznawanej sprawie stawki wynagrodzenia za godzinę pracy przy zastosowaniu ułamka wynoszącego 1,7 % podstawy obliczania, nie znajdowało w ogóle uzasadnienia w okolicznościach sprawy. Kwestia ta wykracza jednak poza granice rozpoznania zażalenia, więc jej szczegółowe omówienie jest zbędne.

*

Z tych wszystkich względów i w oparciu o powołane wyżej przepisy Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.